

Herálvur Joensen, leiðari á Oljumáladeildini:

Avtalan leggur lunnar undir fyrstu útbjóðing

Við hesi avtaluni kunnu vit nú av álvara fara undir at fyrireika útbjóðing av føroyskum øki til oljuleiting. Leiðarin av Oljumáladeildini er fegin um úrslitið av samráðingunum

Herálvur Joensen her á tíðindafundinum í Tinganesi mánadagin saman við Martin Heinesen, leiðara av Jarðfrøðissavnum. Teir báðir hava verið millum undangongumennin- ar at fáa Føroyum eina góða marknaavtalu og ein skipaðan útvikling á oljueinum

JAN MÜLLER

- Egi eri væl nøgður við tað markið vit hava fingið. Tað er bæði eitt gott úrslit í sær sjálvum og kanska serliga sæð í tí ljósi, hvussu torførar hesar samráðingar hava verið sigur leiðarin av Oljumáladeildini, Herálvur Joensen, sum eisini hevur verið við í samráðingunum.

Hann vónar, at málið fer at fáa eina sakliga og seriosa viðgerð, men dylur heldur ikki fyrri, at tað er ikki so lætt at víðgera málið, nú ein so stórir partur av samráðingunum og innihaldinum í málinum hevur verið í trúnaði.

- Nú vóni eg, at fólk m.a. út frá teimum kortum, sum verða almennakunngjörd og út frá politisku undirtøkuni annars, fara at innsiggja, at her er talan um eina góða avtalu.

Leiðarin av Oljumáladeildini er lættur um hjartað, nú tað loksins sær út til, at ein loysn er í ljósmála. Hann sigur, at tey fólkini, sum arbeiða við oljumálum, hava við spenningsi bíðað eftir, at nakað skuldi henda í hesum máli. Tað hevur avgjørt ikki verið gott fyrri umsitningina, at málið hevur drigið so nógv út. Nagga- tódnin hevur gjørt, at starvs- fólkini á Oljumáladeildini eru ikki sloppin til at gera alt tað, sum tey annars vóru sett til.

Herálvur Joensen viðgongur, at síðani seinasta stóra frágreiðingin frá Olju- ráðleggingamevndini varð liðug í 1997 hava teir í ávisan mun ligið og andøvt, so tað er ein stórir lætti, nú ein avtala er í eygsjón.

Eisini sæð í oljuhøpi er hann sera væl nøgður við úrslitið. - Okkara jarðfrøð-

ingar siga, at tað avgjørt eru stórar leiðir á okkara øki, sum kunnu vera áhugaverd- ar at leita á. So nú er tað upp til okkara at taka tey næstu stigini.

Avtalan ger, at fortreyt- irnar fyrri at fara undir leiting nú eru til steðar. Nú skal útbjóðingarmfarið í gongd, og har er tíðaræt- lanin, at vit skulu bjóða út í heyst ella tíðliga komandi vetur. Og so má leitingin og serstakliga boring avgera, um vit einaferð gerast ein oljutjóð leggur hann aftrat.

Færri boringar til

Vit spurdu leiðaran av Olju- máladeildini, hvussu tað ber til, at oljufeløg í dag tosa um at kunna raka við olju á Atlantsmótinum við tveim- um ella trimum boringum, tá tað vanliga verður sagt, at man rakar við olju eina ferð út av 10 boringum? - Tað sær út sum um at man við nútíðars tøkni og serstakliga 3D seismikk er forur fyrri at avmarka vágan, áðrenn tú fer undir boring- ina, soleiðis at tað er meira sannlíkt, at tú rakar við, tá tú fer í gongd. Og tað eru einstøk feløg, sum nevna, at tey vilja eitt lutfall, sum er eitt til tvey. Tað er tað tey miðja móti.

Merkið tað ikki, at krøv- ini vit kunnu seta oljufeløg- unum kunnu vera so mikið stórir?

- Tað er nakað um tað, men hinvegin er tað eisini so, at vágan hjá feløgnum eitt nú í økjum, har basalt- flámar eru tjúkkar, er stóri, tí tað er torført at siga nakað við vissu. Haraftrat kemur tað, at oljuvinnan neyvan er komin seg heilt eftir stóra prísfallið. Eisini er okkara øki avbjóðandi við djúpum vatni, streymi og hvørt av

sínum, so vit skulu eisini framhaldandi skilja oljufel- ogini uppá teirra egnu premissur. Men sjálvandi skulu vit eisini seta krøv.

Men hvussu kenst tað nú at sita og kunna bjóða stór og spennandi øki út, ja eina halva Hvítsonu, meðan vit fyrri bert stuttari tíð síðani sótu vit einum umstríddum øki, sum als ikki kundi bjóðast út?

- Tað er eingin ivi um, at í einum útbjóðingarmfari eru tað nú øki, ið fyrr hava høyrð til á Hvítu sonuna, og sum er júst tað, ið skal vekja áhugan hjá oljuindnaðinum. Tað er soleiðis sum fleiri av oljufeløgnum hava sagt, at er Hvíta økið ikki við í eini útbjóðing, so skulu tey gera eitt rættiliga fitt lop frá teimum leiðum tey kenna vestan fyrri Hetland og inn á føroyskt øki, og harvið bleiv vágan stóri og hug- urin hjá teimum til at binda seg til eina alt ov krevjandi arbeidsskrá helst eisini av- markaður. Hinvegin høvdu vit altíð roknað við, at vit fóru at fáa ein stóran part av tí Hvíta økinum, og tað hava vit nú eisini fingið.

Hægri prísir, meira fram- komin tøkni, markið komið uppá pláss - skuldi verið ein rættiliga góð stóða hjá tykkum á Oljumála- deildini nú at farið aftur til arbeiðis?

- Tað er ein heilt onnur støðu enn kanska at skula gjørt seg til at skula stinga í sekkin, meðan marknamálið fór til Haag í fimm ár.

Hóast marknamálið nú tykist at verða loyst, so vil Herálvur Joensen fegin undirstrika, at hóast tey hava ynskt at sleppa í gongd við útbjóðing ol-, so hevur tað alla tíðina verið mark- namáli sum er komið í

fremstu røð. - Vit hava ong- antið trýst á hvørki lög- mann, uttanríkisráðið ella onnur fyrri at skunda undir marknamálið við atliti til oljuleitingar. Vit hava altíð verið greið yvir, at markið gekk framum oljuleiting.

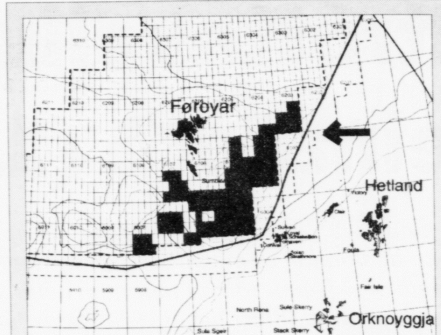
Uppá fyrirspurning um brúk verður fyrri meiri fólk til at fyrireika útbjóðingina sigur Herálvur, at talan verður ikki um nógv fólk, fyrr enn vit siggja, hvat kemur burtur úr útbjóðing- ini, t.d. hvussu nógar um- søknir koma, hvussu nógv loyvi verða givin og hvussu stórt tal av boringum vit kunnu vænta á føroyskum øki komandi árin. So æt- lanir eru ikki um at upp- bygginga nakra stóra buro- kratiska umsiting, men heldur hava eina avmarkaða og vælkvalifiseraða umsit- ing, sum er før fyrri at i- dentifisera teir avbjóðingar, sum vit koma at motta. Men tað er heldur ikki neyðtur- viliga soleiðis, at vit sjálvi altíð skulu sita inni við for- leikanum fyrri at loysa teir avbjóðingarnar. Tað kann gott vera, at vit í onkrum fyrri mugu heldur fara og læna okkum tann forleika, tá vit hava brúk fyrri honum.

Um so er at bretar fegnir vilja hjálpa okkum við teirra vitan og royndum á oljukinum, sum bretski uttanríkisráðharrin eisini nevndi í brævi til lögmann herfyri, hevði tað so ikki verið ynskili at fingið eina hjálpanð hond til ta fyrstu útbjóðingina á føroyskum øki?

- Hetta má vera ein pol- itiskur spurningur um, hvat samstarv við ynsjka, men ein av boðskapunum hjá landsstýrismanninum í olju- málum, tá hann motti sínum bretska mótparti í fjór, var, at Føroyar vóru áhugaðar í at hava samstarv við Bret- land, men marknaðseman- lá sum ein forðing. So nú tann forðingin er ruddað av vegnum kann eg ímynda mær, at man vil siggja pos- itivt uppá tað.

Nú bretar eftir øllum at døma hava givið seg so nógv í mun til upprunaliga kravið spurdu vit Herálv Joensen, um man tá kann tosa um vinnarar og taparar í hesi sak - kann man t.d. siga, at bretar eru taparar í hesum máli?

- Eg haldi tað er skeivt at seta málið upp soleiðis, at annaðhvørt hava teir tapt ella vit. Báðir partar hava vunnið nakað og fyrri olju- leiting á Atlantsmótinum var hetta tað besta, sum kundi henda.

Vit siggja strikuna fyrri norðan vísa, hvar Mobil borar stítt frá markinum í lótni. Hetta er á ultradjúp- um vatni og heilt langt vekk frá kendu oljuleiðunum

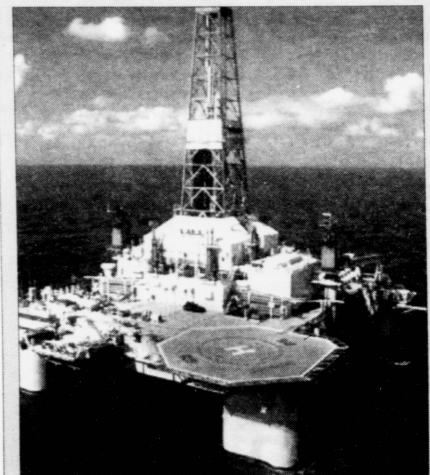
Mobil borar við markið

JAN MÜLLER

Stóra oljufelagið Mobil Oil fór fyrri fáum vikum síðani undir eina sera spennandi og áhugaverða boring á djúpum vatni á Atlantsmótinum - ella rættari í teiginum 214, sum liggur heilt har norð- uri og heilt tætt upp at tí miðlinjumarki, sum nú er partur av avtaluni millum Føroyar og Bretland.

Ongantið áður hevur verið borað á so djúpum vatni, 1586 metrar, í hesum økinum ella nærhend- is. Sosialurin fær upplýst, at ætlanin er at halda fram við hesi boring í einar trýggjar mánaðir, men at talan er um eitt »tight hole« tvs. at eingir upplýsingar verða latnir út til almenningin um úrslitið av boringini.

Borað verður við pall- inum Jack Bates, sum er kendur um okkara leiðir. Hetta er ein av teimum fáum boripallunum í heimi- num í dag, sum er førur fyrri at bora á so djúpum vatni. Stórir eftirspurn- ingur er tí eisini eftir júst hesum pallinum og verður hann at siggja á leið- unum millum Føroyar og Bretland í mong mong ár.

Jack Bates, sum nú borar á 1580 metra djúpi beint við føroyska markið

nú markið kemur enda- liga uppá pláss. Umframt henda pallin eru kanska bara einir 3-4 aðrir pallar í heiminum, sum eru førir fyrri at arbeiða á hesum leiðum.

Dan Hayes, journalis- tur á oljublaðnum Euroil sigur við Sosialin, at stór- ur áhugi er millum olju- fólk fyrri júst boringini hjá Mobil, tí hon er í einum nýggjum øki og á sera djúpum vatni.

Hann sigur annars, at stóðan í altjóða oljuvinn- uni er heilt vend til fyrri- mun fyrri eitt øki sum tað føroyska. Eftir at oljuþris- imir eru hækkaðir mun- andi og eftir at tað tykist greitt, at markið millum Føroyar og Bretland kemur uppá pláss, vilja olju- feløgini nú í stóran mun venda sær móti øllum hesum økinum og harvið eisini Føroyaleiðunum.

- Eg haldi, at tykkara landgrunnur við hesum útviklingi er vordin upp- aftur meira kappingarførur við onnur øki í heimi- num, og hetta skuldi verið eitt gott tekin fyrri eina tíð, sum fegin ynskjar at gerast ein av komandi olju- utjóðunum í heiminum sigur Dan Hayes.